

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 19, 17.02.2026

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 14, 03.02.2026

§ 19

**Lausunto vesi- ja ympäristöhakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä
Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa**

TRE:1793/11.01.00/2024

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 17.02.2026, § 19

Valmistelija / lisätiedot:

Sassi Sari

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Emmi Lehtonen, 040 800 4975, etunimi.
sukunimi@tampere.fi.

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristötarkastaja

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontavirastolle annetaan oheinen lausunto vesi- ja ympäristölupahakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa sekä toiminnan aloittamis- ja valmistelulupaa lisäyksellä, että kuivatusvesien laadun ja vesistövaikutusten tarkkailuun on lisättävä kadmiumin ja lyijyn kokonais- ja liukoiset pitoisuudet. Lisäksi korostetaan, että hankekuvauksessa esitetyt hankkeen pitkäaikaiset positiiviset vaikutukset alueen vesistöön, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa rannan virkistyskäytön, perustuvat hakemuksen hakijan omaan arvioon.

Kokouskäsittely

Jussi Lahtinen teki seuraavan muutosehdotuksen päätöksen päätösehdotukseen: "Länsi- ja Sisä- Suomen aluehallintovirastolle annetaan oheinen lausunto vesi- ja ympäristölupahakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa sekä toiminnan aloittamis- ja valmistelulupaa. " Muutetaan muotoon: "Lupa- ja valvontavirastolle annetaan oheinen lausunto vesi- ja ympäristölupahakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa sekä toiminnan aloittamis- ja valmistelulupaa lisäyksellä, että kuivatusvesien laadun ja vesistövaikutusten tarkkailuun on lisättävä kadmiumin ja lyijyn kokonais- ja liukoiset pitoisuudet. Lisäksi korostetaan, että hankekuvauksessa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

esitetyt hankkeen pitkäaikaiset positiiviset vaikutukset alueen vesistöön, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa rannan virkistyskäytön, perustuvat hakemuksen hakijan omaan arvioon."

Jukka Helin ja Lassi Kaleva kannattivat Lahtisen ehdotusta.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 3.2.2026.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta ytietopalvelu. lvv.fi)

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 03.02.2026, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Sassi Sari

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristötarkastaja

Päätösehdotus oli

Länsi- ja Sisä- Suomen aluehallintovirastolle annetaan oheinen lausunto vesi- ja ympäristölupahakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa sekä toiminnan aloittamis- ja valmistelulupaa.

Perustelut

Lupa- ja valvontavirasto (entinen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto) pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Tampereen kaupungin vesi- ja ympäristölupahakemuksesta (LSSAVI/8318/2024). Lausunto on pyydetty 15.1.2026 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 9.2.2026 saakka.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Emmi Lehtonen, Sanna Markkanen, Jaana Lappeteläinen ja Ari Elsilä.

Hankekuvaus

Tampereen kaupunki hakee vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaista lupaa Tampereen kaupungin alueella Lielahdessa, Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella, sijaitsevan nollakuitupankin osittaiseen ruoppaukseen, vesistötäyttöihin alueella, ruoppausmassojen kuivaukseen, kuivatusveden käsittelyyn ja takaisin järveen johtamiseen sekä kuivatun massan välivarastointiin. Massat siirretään ja käytetään kuivauksen jälkeen energiantuotannossa erillisen luvan omaavissa kohteissa. Tampereen kaupunki omistaa ja hallinnoi kaikkia hankealueen kiinteistöjä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hankkeen tarkoituksena on poistaa osa (30 %) vesialueen pohjalle kerrostuneesta, entisen sellutehtaan toiminnasta peräisin olevasta kuitujätteestä, eli ns. nollakuidusta. Hankkeen tavoitteena on parantaa Lielahden vesistöalueen virkistyskäyttömahdollisuuksia ja mahdollistaa Hiedanrannan alueidenkäytön yleissuunnitelman mukainen toiminta. Nollakuidun ruoppausta tehdään noin 3,5 m vedensyvyyteen saakka Näsijärven keskivedenpinnasta. Arvioitu ruopattava ja käsiteltävä massamäärä on enintään noin 400 000 m³ktr ja ruopattavan alueen pinta-ala enintään noin 280 000 m²tr. Ruoppauksen kestoksi on arvioitu noin 4 vuotta, eli ruoppausmäärä on noin 100 000 m³ktr/vuosi. Koko hankkeen keston on arvioitu olevan 5 vuotta. Vanhan reunapenkereen stabiliteettia parantavia vesistöäyttyjä arvioidaan tehtävän noin 10 000 m³rtr noin 4 700 m²tr alalla.

Massojen mekaanista käsittelyä ja välivarastointia on suunniteltu tehtävän vuoden 2022 jälkeen rakennetussa tekosaassa, Näsisaassa, sen pohjoisreunalla. Kuivatusvedet käsitellään ennen niiden palauttamista takaisin ruoppausalueelle. Hakemuksen mukaan vesialueen ruoppaustyöstä ja ruoppausmassojen kuivatuksesta aiheutuu vähäisiä työnaikaisia vedenlaatumuutoksia, kuten veden samentumista ja kiintoaineen kulkeutumista sekä vähäistä haitta-aine- ja ravinnekuormitusta. Muita häiritseviä vaikutuksia ovat työn aikainen vedenpäällinen ja vedenalainen melu, hajupäästöt sekä paikallinen vesiliikenteen lisääntyminen. Hankkeella on pitkäaikaisia positiivisia vaikutuksia alueen vesistöön, mahdollistaen tulevaisuudessa rannan virkistyskäytön. Hankkeen vaikutuksia esitetään tarkkailtavaksi vesinäytteenotoin ja muilla tavoin.

Ympäristösuojeluviranomaisen lausunto

Riskinarviointi ja tarkkailut

Hakemuksen tarkkailuohjelman mukaan nollakuidussa, sen huokosvedessä ja nollakuidun kiintoainejäännöksessä on havaittu seuraavia kohonneita pitoisuuksia ja ominaisuuksia; ravinteet, metallit (As, Co, Cu, Hg), hapan pH, korkea orgaanisen aineksen määrä ja alhainen kuiva-aineen määrä eli materiaalin vettä pidättävä ominaisuus. Nollakuidussa on todettu myös pieniä määriä erilaisia orgaanisia haitta-aineita. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranominen huomauttaa, että hakemuksessa esitettyjen tutkimustulosten mukaan huokos-, suoto- ja kuivatusveden nikkeli-, sinkki- ja vanadiinipitoisuudet ovat myös olleet koholla. Hakemuksen liitteenä olevaan riskinarviointiin ei ole kriittiseksi haitta-aineeksi otettu mukaan vanadiinia. Lisäksi riskinarvioinnissa työnaikaiset vaikutukset on arvioitu olevan kestoaltaan lyhytaikaisia (noin 3 vuotta), kun taas hakemuksessa työn on arvioitu kestävän 4 vuotta.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ruoppauksen vesistövaikutusten lähtötilanteen, työnaikaiseen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jälkitarkkailuun tulee hakemuksessa esitettyjen parametrien lisäksi ottaa mukaan myös vanadiini ja sameus. Myös sedimentin ja kuivatusvesien laadun tarkkailuun tulee lisätä vanadiini. Vesistövaikutusten tarkkailun näytteitä tulee ottaa toiminta-alueella ja sen vaikutusalueella suojaverhon ulkopuolella myös syvemmistä vesikerroksista kuin hakemuksessa esitetystä pintavedestä (0,5 metriä).

Tarkkailua on tehtävä pohjavesiputkien lisäksi myös kanavan happipitoisuudesta osana Hiedanrannan vesistötäytön luvan (Länsi ja Sisä-Suomi Dnro LSSAVI/4532/2019) mukaista tarkkailua. Tarkkailuaikaa on jatkettava Hiedanrannan vesistötäytön tarkkailun päättymisen jälkeen, mikäli ruoppaushankkeen aiheuttamia vaikutuksia todetaan.

Mikäli hankkeella todetaan olevan vaikutuksia Näsisaaren ja maa-alueen välisen kanavan vedenlaatuun, erityisesti happipitoisuuteen, tulee noudattaa Hiedanrannan vesistötäytön luvassa annettuja määräyksiä 33 ja 34 (kanavan ilmastaminen) soveltuvin osin.

Tampere, 0-kuidun ruoppauksen ja kuivatuksen -riskinarviossa (Sitowise, 30.10.2024 YKK67990, LIITE 10) on esitetty väärän pohjavesialueen tietoja kappaleessa 3.3. Näsisaari sijaitsee osittain Epilänharju-Villillä A-pohjavesialueella, ei B-pohjavesialueella. Esimerkiksi riskinarvioinnissa esitetyt pohjavesiputket sijaitsevat B-pohjavesialueella.

Tarkkailujen tulokset ja tulosten yhteenvetoraportit tulee toimittaa tiedoksi myös Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Haju- ja pölyvaikutukset

Hakemuksen mukaan hajuhaitat ovat ruoppausmassan käsittelyn yhteydessä merkittävimpiä potentiaalisia ympäristön asukkaiden viihtyvyyteen vaikuttavia päästöjä. Nollakuidun käsittelystä aiheutuvat hajuhaitat on estettävä käyttäen kaikissa prosessin vaiheissa parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Esikäsittely- ja ilmastusaltaiden tulee olla katettuja käsittelyn ajan. Esikäsittely- ja ilmastusaltaiden ilma on johdettava käsiteltäväksi ennen sen johtamista ulkoilmaan. Mikäli nollakuidun käsittelystä aiheutuu merkittävää hajuhaittaa asuinalueilla, on hajuntorjuntaa tehostettava. Varastointiaumat on peitettävä aumamuovilla tai muulla vastaavalla tavalla. Myös täytettävää aumaa on pidettävä peitettynä aina, kun se on täyttöteknisesti mahdollista.

Koska työ kestää useita vuosia ja sitä tehdään lähes päivittäin, seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukainen, käytännössä vain kerran kuukaudessa tehtävä hajutarkkailua ei ole riittävää. Hakija onkin syytä velvoittaa ylläpitämään jätekeskuksien tapaan reaaliaikaista hajumallinnusta, johon liitettävillä sivustoilla on syytä olla palautteenantomahdollisuus koetuista haitoista. Reaaliaikainen, mallinnukseen perustuva hajuseuranta palautteenantomahdollisuuksineen vähentäisi viranomaistahoille tulevia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

valituksia ja mahdollistaisi esimerkiksi sen, että kauharuoppauksen aiheuttaessa hajuhaittoja työ voitaisiin jopa ennakoidusti keskeyttää hakemussuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

Toiminnan pölyvaikutukset on esitetty hakemuksessa niukasti. Kuivatun nollakuidun kuljetuksessa ja tarvittaessa muussa toiminnassa on huomioitava, ettei pöly pääse leviämään ympäristöön ja aiheuta haittaa esimerkiksi raitiotien rakenteille.

Muita huomioita

Hakemuksen mukaan tasausaltaassa käytetään vedeneristyksenä HDPE-kalvoa asennusaluustoineen sekä geotekstiiliä. HDPE-kalvojen saumat tulee tehdä tiiviiksi ja tiiveys varmistaa asianmukaisesti.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen mukaan Lielahden alueella on tehty vesikasvillisuusselvityksiä vuosina 2009, 2011 ja 2013 (*KVVY ry 2014: Tammerkosken uuden padon ja tulvakanavan rakentamisen aikaisten vaikutusten tarkkailu Näsijärven alueella /kasvillisuusselvitys vuonna 2013*). Selvitysten perusteella Lielahden vesikasvillisuus oli hyvin niukkaa. Lisäksi ympäristöhallinnon pohjaeläinrekisterin eli Pohje-rekisterin mukaan hankealueen itäpuolelta havaintopaikoilla Näsijärvi N2 Lielähti ja Lielähti B7 on tutkimustuloksia pohjaeläimistä vuosilta 2007 ja 2013.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta ytietopalvelu. lvv.fi)

Kokouskäsittely

Jukka Helin ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Matti Höyssä kannatti Helinin ehdotusta.

Jaosto päätti yksimielisesti, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja Jussi Lahtinen ja Iia-Elisabeth Suomi poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetettiin nähtäväksi 20.2.2026 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköisesti 20.2.2026

Tampere
20.02.2026

Hanna Sandström

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§19

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)